

תאריך עדכון: י"א תשרי תשפ"ג
(06.10.2022)

שם ומספר הקורס: מיומנויות הכתיבה המדעית,

83-96-613-15/16/17

שם המרצים: מר נאור קהלני, ד"ר רות ביתן כהן

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: תשפ"ג מסטר: א' + ב' היקף שעות: 4 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט: lemida.biu.ac.il

דוא"ל המרצה: rut.bitan@biu.ac.il

א. מטרת הקורס ותוצרי למידה:

מטרות הקורס

1. הקניית כלים לקריאה נכונה ויעילה של טקסטים אקדמיים תוך שימוש במאגרי מידע אלקטרוניים.
2. הכרת המיומנויות הנדרשות לכתיבת חיבור מדעי (עבודה מדעית).
3. התנסות בכתיבה אקדמית תהליכית.

תוצרי למידה

בסוף הקורס הסטודנט יהיה בקי במיומנויות אלו:

1. לחפש, לזהות ולהעריך מקורות מדעיים באמצעות מערכות מידע ממוחשבות.
2. למזג טקסטים מדעיים תוך שימוש במידע רלוונטי.
3. לנסח טיעונים בבהירות.
4. לכתוב עבודה אקדמית בעלת מבנה לוגי שקוף וברור.
5. לכתוב אזכורים ביבליוגרפיים ולרשום מקורות לפי שיטת ה-APA.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים: הנחלת הידע והמודעות לתהליכי הכתיבה העיונית באמצעות הקניה מדורגת של כללי הכתיבה האקדמית, היכרות עם כלי המחקר האקדמיים לסוגיהם וכתיבת עבודת גמר בתהליך כתיבה אורייני.

מהלך השיעורים: הוראה פרונטלית – הסתייעות במצגות, סרטונים; תרגול החומר בכיתה ובבית; מתן משימות לעבודה עצמית בכתב; קבלת משוב על המשימות מהמרצה ומעמיתים; דיון כיתתי.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא – דרישות הקורס ותכניו. פרטי ת"ז של הטקסט. חלוקה לזוגות לצורך כתיבת העבודה	ימיני (2005).	סילבוס, אתר "מודל", "אינבר".
2	היכרות עם מאגר המידע האלקטרוני "מפתח חיפה" ועם "ברקט"		תרגול בכיתת מחשבים
3	ההבדל בין מאמר מדעי למאמר פופולרי בחירת נושא העבודה ותיחומו	וולפה ועמית (2006 ³)	
4	מאפייני החיבור המדעי	וולפה ועמית (2006 ³)	
5	מבני כתיבה של העבודה המדעית	וולפה ועמית (2006 ³)	תרגיל 1: הגשת נושא העבודה + בחירת מאמרים לעבודה
6	הפסקה ומרכיביה	ימיני (2005).	
7	סוגי פסקאות כתיבת פסקה	ימיני (2005).	
9-8	מפגשים פרטניים: נושא העבודה + מאמרים לעבודה		
10	כללי הרישום הביבליוגרפי (APA)	American Psychological Association (2010); מרגולין ומשיח (2010).	תרגיל 2: הכנת ראשי פרקים לעבודה
11	מפגשים פרטניים: ראשי פרקים לעבודה		
12	לכידות וקישוריות בטקסט	ימיני (2005).	תרגיל 3: רישום ביבליוגרפי של המאמרים

		מפגשים פרטניים: רשימה ביבליוגרפית למאמרים של העבודה	13
	כללי הכתיב חסר הניקוד (תשע"ז); כללי הפיסוק (תשע"ח)	תיקוני לשון	15-14
	ימיני (2005).	הסיכום הכולל	16
תרגיל 4: כתיבת פרק ראשון של העבודה	ימיני (2005).	הסיכום הבורר והסיכום הממזג	19-17
		מפגשים פרטניים: הצגת עמוד ראשון מהפרק הראשון של העבודה	21-20
תרגיל 5: כתיבת המבוא והסיכום של העבודה	וולפה ועמית (2006 ³)	המבוא והסיכום	22
בכיתת מחשבים		עקרונות להכנת מצגת, עקרונות לשימוש בתוכנת Word	23
		מפגשים פרטניים: הצגת המבוא והסיכום של העבודה	24
		הצגת מצגות (רפרט) בפני הכיתה	26-25

הערה: לאורך כל הקורס יילמד נושא: הרחבת אוצר המילים והמבנים התחביריים לשכלול יכולת הקריאה והכתיבה.

ג. דרישות קדם:

אין

ד. חובות / דרישות / מטלות:

- חובת נוכחות: בקורס זה יש חובת נוכחות בכל השיעורים, שתיבדק מדי שיעור. תלמיד שייעדר מעל לשלוש הרצאות בסמסטר ללא סיבה מוצדקת לא יורשה להגיש את התרגיל (סמס' ב'), ולא יקבל ציון בקורס.
- השתתפות פעילה במהלך השיעורים.
- הכנת מטלות ומשימות בכיתה וש"ב.
- הגשת חמישה תרגילים שייכללו בעבודת הגמר: לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת כל התרגילים.
- הגעה לכל המפגשים הפרטניים.
- הגשת עבודת גמר.
- הצגת העבודה באמצעות מצגת בפני הכיתה.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

- תרגילים – 15% (לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת כל התרגילים).
- עבודת גמר – 70% (לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת עבודת גמר).
- מצגת – 15% (לא ניתן לעבור את הקורס ללא הצגת המצגת).

ו. ביבליוגרפיה:

וולפה ע' ועמית ע' (2006). *לכתוב עבודת מחקר – כלים וכללים*. תל-אביב: דיונון-אוניברסיטת ת"א. ימיני, ב' (2005). *בשבילי הלשון: פרקי הבנה והבעה*. קריית-אוננו: הוצאת המחברת. כללי הכתיב חסר הניקוד (תשע"ז) באתר האקדמיה ללשון העברית:

[/http://hebrew-academy.org.il/topic/hahlatot/missingvocalizationspelling](http://hebrew-academy.org.il/topic/hahlatot/missingvocalizationspelling)

כללי הפיסוק (תשע"ח) באתר האקדמיה ללשון העברית:

[/http://hebrew-academy.org.il/topic/hahlatot/punctuation](http://hebrew-academy.org.il/topic/hahlatot/punctuation)

מרגולין, ב' ומשיח, ר' (2010). *ביבליוגרפיה: רישום מקורות לפי כללי APA*. נדלה

מתוך: <https://docs.google.com/file/d/0B7t1rArG6lwKbVJvYjJ2dzJ0bjA/edit>

American Psychological Association. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.)*. Washington, DC: American Psychological Association

רשימת מקורות - רשות

אלחנני, א' וויינברג, ל' (1990). *עקרונות החיבור האוניברסיטאי*. תל-אביב: דיונון, אוניברסיטת תל-אביב.

בירנבוים, מ' (1993). *מי מפחד מעבודת מחקר?! תל אביב: מפעלים אוניברסיטאיים*.

לזרסון, ע' (1999). הזמנה לחקר. תל-אביב: מט"ח.
מאגר מילול"א: משאבי לשון ואוריינות (ללא תאריך). נדלה מתוך: <http://michlol.org/milo>.
סיוון, ר' (1979). לקסיקון לשיפור הלשון. תל-אביב: קרני.
עזר, ח' (תשנ"ו). לשון, קורא, טקסט. בתוך א' ווהל (עורך), קריאה תיאורית ומעשה: לומדים ומלמדים אוריינות (חלק ב: יחידה 5). תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
עזר, ח' (1994). הוראת ההבעה בכתב באמצעות תהליך הכתיבה. תל אביב: מכללת לוינסקי לחינוך.
פולמן, ש' (1997). מעגלי העיון הלימודי- מהטקסט הנקרא אל הטקסט הנכתב. אבן יהודה: רכס.
פולמן, ש' (2000). הפקת משמעות מטקסט. תל-אביב: דיונון.
שורצולד, א' (תשנ"ז). רשמי מחקר. רמת גן: אוניברסיטת בר-אילן.
שראל, צ' (תש"ן). קריאה לצורך כתיבה וכתיבה לצורך קריאה. חלקת לשון 1, 16-8.
שריג, ג' (1996). לדעת דבר: כישורי עיון וחקירה. תל-אביב: מסדה.

ז. שם הקורס באנגלית:

Academic Writing skills